

[Rahbæk Møller]

For blot at tage et enkelt eksempel: det er et problem, at kalve ofte lider af diarré, og der er derfor planer om at udvikle nye bakteriestammer, der kan fortrænge de eksisterende i kalvenes tarme. Der er en klar fare for, at de mennesker, der skal arbejde med sådanne organismer, får disse nye bakterier i deres tarme og så får hård mave. Det spørgsmål, der burde rejses, er i øvrigt, hvorfor kalve behandles på en sådan måde, at de får diarré.

Hvad angår landbrugsministeriets lovudkast, er det svært at se noget umiddelbart behov. Tværtimod har stort set alle implicerede, fra Novo til NOAH, advaret imod for mange og for udviklede love. Jeg tror, vi gør klogt i at gennemføre den nødvendige lovgivning, men at holde os til den mest nødvendige og enkle lovgivning og administrative opbygning. Vi kan altid supplere med andre love senere, hvis behovet viser sig.

I indenrigsministeriets lovudkast er nævnt et råd vedrørende genteknologi. Jeg tror, der er behov for et sådant råd for at følge udviklingen og rådgive befolkningen og administrationen om mulige konsekvenser. Ligeledes kan et sådant råd rådgive i tvivlsager, f.eks. i det tidligere nævnte dilemma mellem virksomhedernes behov for at beskytte forretningshemmeligheder og befolkningens behov for viden om, hvad der foregår, så vi ikke alene er afhængige af private virksomheders vurdering af, hvad der bør offentliggøres.

I indenrigsministeriets lovudkast tales der om, at det genetiske råd skal fremme samarbejdet mellem myndighederne. Jeg tror, det vil være uheldigt på den måde at gøre et genetisk råd til en slags overorgan. Tværtimod bør rådet i det store og hele holde sig fra den daglige administration. Jeg forstår nu af ministerens redegørelse, at det også er regeringens hensigt.

Indtil nu har jeg især talt om behovet for lovgivning, men der er mange andre behov. Det har vist sig, at myndighedernes ekspertise i disse emner langtfra er tilstrækkelig. Vi er opmærksom på, at miljøministeriet er i færd med at opbygge en ekspertise, men der er grund til at forstærke denne indsats, så miljømyndighederne er i stand til at foretage den nødvendige kontrol og risikovurdering uden at være afhængige af private firmaer.

Vi er her inde på et mere generelt problem. Der er opstået et grotesk misforhold

mellem den viden, der findes i privat regie, og den viden, der findes i offentlig regie. Mens nogle få private virksomheder er kommet helt frem i frontlinjen, er forskningen på de fleste offentlige forskningsinstitutioner alt for lavt prioriteret. Dette forhold er ikke alene et problem for myndighedernes muligheder for at kontrollere udviklingen. Det er mindst lige så stort et problem, at en udvikling, der alene bæres af private firmaers snævre interesser, risikerer at tage en forkert retning.

De egentlige positive perspektiver i udviklingen inden for genteknologien ligger i mulighederne for en omlægning af landbruget og store dele af industrien i en økologisk rigtigere retning, men hvis disse muligheder skal udnyttes, kræver det langsigtet forskning af en art, som private virksomheder ikke kan forventes at foretage. Det skal tilføjes, at den forskning, der foregår på offentlige forskningsinstitutioner, langtfra virker lige perspektivrig. Især synes en stor del af landbrugsforskningen at være båret af meget traditionelle tankegange, f.eks. om at producere en ko med dobbelt mælkeydelse, så vi kan nøjes med det halve antal køer. Det er svært at se fornuften i det.

Den bioteknologiske udvikling indeholder mange elementer, der er både skræmmende og uetiske. Tiden tillader imidlertid ikke at komme ind på det hele. Jeg skal derfor indskrænke mig til at sige, at det spring i viden, vi oplever i disse år, både indeholder muligheder for at voldtage naturen og muligheder for at leve i bedre samklang med naturen. Det er mit håb, at denne debat kan bidrage til, at udviklingen tager den rigtige retning.

Jeg skal fremsætte et forslag om motiveret dagsorden. Det sker på vegne af mit eget parti, socialdemokratiet, det konservative folkeparti, venstre, det radikale venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti. Forslaget lyder:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketingsrådet tager miljøministerens redegørelse til efterretning, pålægger det miljøministeren at træffe følgende foranstaltninger:

– at fremsætte lovforslag om vilkår for produktion med og anvendelse af gensplejsede organismer m.v. senest den 2. april 1986,